

CUPRINS

Nota autorului	7
ANTROPOLOGIA STILURILOR CULTURALE	9
Stil, valoare, devenire istorică	10
Expresie și conținut	14
Mythos și logos.....	18
Modul poietic și modul noetic	22
DAIMONION LA GOETHE ȘI BLAGA. IMPLICAȚII	
STILISTICE	27
Timpul poietic	27
Daimonic	29
Stilul și categoriile	36
Poietic și noetic.....	44
COMPREHENSIVNE ȘI DEVENIRE. TIMPUL –	
FACTOR AL UNITĂȚII STILISTICE	47
Modulațiile ființei. Rost, rostire, comunicare	48
Modulațiile ființei ca poiesis	52
Devenire și eternitate	54
Timpul – factor stilistic.....	56
Timp, posibilitate, creație	58
Timp și singularitate	60
IMITAȚIE ȘI ABSTRACTIZARE	65
Stilul influențează omul ca întreg	67
„Stigmatul stilistic”	69
Modalitatea abstractivă și modalitatea imitativă....	71
Configurația abstractă este acauzală	75
Simbolul și spațiul spiritual (poietic).....	77
Triunghiul reprezentării – independența conținuturilor	82

STILUL ABSTRACT	89
Frumos și abstract.....	90
Coerența conținutului	96
Stilul abstract în contradicție cu poiesis?.....	99
Poietic și dialectic.....	108
Autonomia stilurilor	118
Împreună, aici și dincolo. Reflecții asupra im- ginarului.....	125
Sensul abstracțiunii poetice	137
CREAȚIA TRADIȚIONALĂ ȘI IDENTITATEA ROMÂNEASCĂ. REFLECȚII PE MARGINEA LUCRĂRII ORIZONT ȘI STIL A LUI LUCIAN BLAGA	145
BALADA <i>MIORIȚA</i> ÎNTRE <i>MYTHOS</i> ȘI <i>POIESIS</i>: REPREZENTARE A UNUI RITUAL DE TRECERE	160
VALOARE ȘI SEMNIFICAȚIE. ARTĂ ȘI SIMBOL ÎN CREAȚIA TRADIȚIONALĂ	185
TRADIȚIE ȘI AUTENTICITATE ÎN CULTURĂ. IDEI ESTETICE PRIVIND RELAȚIA DINTRE NOU ȘI VECHI ÎN OPERELE DE ARTĂ	207
DEVENIREA ÎN LIMITELE REALULUI LA NOICA	229
ROSTIRE ȘI ROST AL GÂNDIRII LA NOICA	238
Contents	247
The Abstract Style	249

NOTA AUTORULUI

Istoria culturii pune în joc două deveniri esențiale: omul și opera sa. Cât din aceste două teme fundamentale ale creației își datorează devenirea una alteia rămâne, totuși, un mister: omul se reflectă în operă sau aceasta din urmă își modelează propriul creator este o întrebare la care ne străduim încă să găsim un răspuns. Credem că interacțiunea este modelatoare în ambele sensuri, dar se manifestă mai ales în ordine spirituală. Interacțiunea dintre om și operă poate fi analizată și din perspectiva antropologiei stilistice. Antropologia stilurilor devine astfel o parte a antropologiei culturii, însă modalitățile și principiile devenirii de sine, cultural vorbind, a omului și a creației sale, constituie cele două teme majore ale prezentei lucrări. Am decelat două mari arii de interes ale devenirii culturale care, totodată, sunt și două modalități de constituire a operei: imitația și abstractizarea. Totuși, ca fundament al acestora, credem că nu greșim, având în vedere principiile de constituire a operei, când considerăm a fi starea poietică și propensiunea sau modalitatea noetică, reflexivă și gânditoare, cea de-a doua, plăsmuitoare, generatoare, prima. Poieticității, ca principiu și mod de a fi stilistic, i-am acordat întâietate. Le-am privit ca moduri de a fi, într-o primă instanță, adică le-am acordat rangul de principii sau factori ontologici, în afară de care omul și creațiile sale nu își găsesc un rost. În al doilea rând, le-am considerat, din perspectiva ontologiei stilistice, și categorii fundamentale ale creației, care stau la baza oricărui domeniu în care omul se afirmă spiritual: poetic, plastic,

artistic în genere, religios sau ca mod de raportare la sacru, teoretic. În toate aceste domenii există un principiu generator, poietic, și unul ordonator, noetic, care se manifestă ca tendință abstractizantă sau ca una imitativă. Privite ca principiu spiritual de manifestare creativă și înțelegătoare a existenței umane, ele acționează istoric, ne modelează ființa ca devenire istorică, dar, mai adânc, ne modează stilistic. Următoarea perspectivă ce se întrevede după această sumară punere în temă este aceea a antropologiei *poiesis*, prima și cea mai importantă latură a umanului, în absența căreia istoria sa culturală nu are sens.

Majoritatea considerațiilor reunite în acest volum au constituit teme gândite și abordate pentru a fi publicate în vederea unui prim contact cu publicul. Au apărut în ultimii doi ani, într-o serie de volume sau periodice, precum *Studii de istorie a filosofiei românești*, *Studii de istorie a filosofiei universale*, *Studii de epistemologie și teoria valorii*, *Revista de filosofie*, sau au constituit obiectul unor comunicări la simpozioanele sau conferințele la care am participat. Partea centrală și mai dezvoltată a studiului, *Stilul abstract*, reprezintă tema căreia i-am acordat o anumită unitate, în care se concentrează reflecțiile ce ne-au preocupat atunci când am abordat subiectul cărții.

Autorul mulțumește doamnei Magdalena Bedrosian pentru redactarea textului, doamnelor Ecaterina Mirea și Violeta Mândrișor pentru culegere, ca și doamnei Mariana Șerbănescu pentru concepția grafică a copertei.